

Affinitas. Certe novum genus *Cyrtochilo* Humboldtii, parum affine.

Ethymologia. Diximus in memoriam *Cuiclahuatzin*, Reguli Iztapalapae, qui Mexicanos Hesperideos hortos maximo labore arboribus plantisque rarissimis exornare curavit.

36. CUITLAUZINA PENDULA.

Planta parasitica, formosa.—Bulbi ovati, depressi, tripollicares conferti foliiferi, ad vetustatem rugati, basi membranis induti: radicae cylindraceae spongiosae, albicantes.—Folia bina lanceolata, coriaceo-membranacea, patentissima basi supra bulbos conduplicata (unum ab altero complexum).—Scapus radicalis teres, multiflorus extra bulbos natus, bracteis destitutus, pendulus. Flores magni, odoratissimi, alterni.—Perigonium candidum aut violaceum, punctis purpurinis diversimode variegatum. Labellum tum concolor, tum discolor ungula lutescenti, punctis coccineis miniata. Operculum alaeque candidae.—Capsula ignota.

Habitat supra arbores juxta *Jesus del monte* prope *Vallisoletum*. Floret Junio et Julio.

XVIII. ODONTOGLOSSUM.

Perigonii folia quinque subaequalia patentia: labellum unguiculatum; unguis gynostemo basi adnatus; lamina reflexa, plana, dentibus carnosus instructa. Gynostemum apice alatum. Anthera terminalis operculata. Pollinis massae duae cereaceae pedi-

cello communi suffultae.—Herbae parasiticae bulbiferae. Scapus multiflorus. Flores magni sphaerellati.

(Humboldt, nova gen. et sp. t. 1.)

37. ODONTOGLOSSUM CERVANTESII.

O. bulbis ovatis ancipitibus confertis; foliis solitariis lanceolatis, basi attenuatis, bulbo innatis: scapo distiche vaginato; floribus longe pedunculatis, gynostemo alato.

Planta parasitica, habitu gracillima, odore grata.—Bulbi ovati, carnosii, lenticulares vel ancipites, pollicares, confertissimi, monopyllii (raro diphylly); radicae spongiosae, vermiformes.—Folium unicum in singulo bulbo, lanceolatum laevigatum, basi attenuato-conduplicatum, vix 4 pollicare, acutum, reflexum.—Scapus flexuosus extra bulbos natus, squamulis distichis spathaeformibus vaginatus. Bractee magnae membranaceae, rugosae, acutae.—Flores alterni, longe pedunculati, pedunculis ad insertionem incrassatis. Perigonium subcarnosum niveum, segmentis tribus externis lanceolatis, carinatis angustioribus, acutis; duobus internis ovatis, latis breviter acuminatis; omnibus venosis, mollissimis, maculis concentricis versus basim purpurinis aut sanguineis variegatis. Labellum concolor, ungula incrassata biloba lutescenti, dentibus duobus instructa punctisque maculata; lamina niveae cordata, nervosa, limbo undulato sublacerato.—Gynostemum columnare 3-gonum, elongatum prope rimam duabus auriculis subrotundis munitum. Stigma ovale concavum, amplificatum, glutinosum. Anthera opercularis deeidua. Pollinis massae duae pedicellatae. Operculum cucullatum album.—Capsula ventricosa, costis non prominentibus. Semina scobiformia.

Habitat in montibus prope *Irapaeum*, floretque vere.

Obs. *Species omnium pulcherrima, sapientissimo Magistro D. D. Vicentio Cervantes, Botanices Professori dicata.*—L.

38. ODONTOGLOSSUM APTERUM.

O. bulbis ovatis depressi: foliis lato-lanceolatis nervosis conduplicatis; scapo tereti paucifloro; gynostemo aptero crasso.

Planta praecedenti simillima. Bulbi bipollicares et ultra, ancipites, di- aut triphilli: radiculis spongiosis.—Folia radicalia lato-lanceolat, nervosa, conduplicata, tum supra bulbos, tum extra bulbos nata scapum amplectentia, basi squamulis foliaceis praecincta.—Scapus teres pauciflorus, spathelis membranaceis vaginatus. Flores pedunculati, articulati, mollissimi.—Perigonium album; segmentis internis latioribus, maculis subrotundis purpurinis versus basim congestis variegatum. Labellum ungula carnosae bilobata, denticulis terminalibus incrassatis divergentibus: lamina petaloidea alba, limbo crenato, ad insertionem maculata.—Gynostemum columnare apice inflatum fovea cordiformi, glutinosa, aptera. Anthera praecedentis.—Capsula ignota.

Habitat supra arbores juxta *Irapaeum*, floretque Martio.

39. ODONTOGLOSUM MACULATUM.

O. bulbis ovatis subancipitibus monophyllis; foliis lanceolatis conduplicatis; scapo elongato depresso multifloro; floribus bicoloribus maculatis; lamina labelli integra, cordata acuminata.

Planta parasitica.—Bulbi ovati elongati, subancipites mono-

phylli: radicae ut in caeteris parasitis.—Folium unicum in singulo bulbo, lanceolatum, conduplicatum subcoriaceum, nervis longitudinalibus.—Scapus radicalis simplex elongatus depressus, floribus alternis, inodoris, resupinatis, spathelatis.—Perigonium bicolor, segmentis 3-externis lanceolatis, carinatis, castaneo-fuscis, acutissimis, duobus internis ovatis amplificatis, luridis, venosis paulo brevioribus; omnibus versus basim maculis ochreis diversimode variegatis. Labellum basi carnosum bi-auriculatum, denticulis duobus incurvis, lamina lutescenti, cordiformi, acuminata, maculata; limbo integro. Gynostemum alatum. Anthera praecedentium. Capsula oblonga, costis parum prominentibus.

Habitat supra arbores in montibus *Irapaci*, *Jesus del monte* prope *Vallisoletum* Floret Martio.

Obs. *Characteribus memoratis addere possumus ut essentielles in hoc genere: 1. Segmenta interna perigonii ampliora. 2. Externa carinata acuta. 3. Gynostemum elongatum: 4. Stigma patens: 5. Scapus extra bulbos procedens.*—L.

XIX. ONCIDIUM

Perigonii folia 5-subaequalia, patentia; labellum maximum ecalcaratum, basi tuberculatum (*crisatum*), planum, liberum. Gynostemum apice alatum. Anthera terminalis operculata. Pollinis massae duae, cereaceae pedicello communi affixae.—Herbae parasiticae, bulbiferae. Scapi radicales multiflori, paniculati, rarius pauci, aut uniflori.—Swartz.

(*Humb. nova gen. t. 1.*)

40. ONCIDIUM TIGRINUM.

O. bulbis ovatis ancipitibus; foliis lanceolatis bulbo innatis; scapo tereti simplici; floribus lamina labelli reniformi longe unguicualta.

Plan^{ty} parasitica; pedalis et ultra, formosissima.—Bulbi ancipites ovati, obscure hexagoni 6-pollicares et ultra; foliolis membranaceis ad basim convolutis: radiculæ spongioso-albicanter.—Folia lanceolata, subcoriacea, laevigata, bina aut terna in singulo bulbo, basi conduplicata.—Scapus bipedalis, cylindræus, purpureo-fuscus, incrassatus, extra bulbos natus; ad articulos squamulis membranaceis vaginatus. Flores tres, quinque, magni, alterni, speciosi, pellem tigrinam referentes, odore *violae* suavissimo.—Perigonium regulare patens, segmentis quinque lanceolato-ovatis lutescentibus, maculis tigrinis castaneo purpureis tota superficie variegatis; subtus carina virescenti, marginibus revolutis. Labellum maximum luteum, immaculatum, ad ortum lobulis duobus obtusis auriculæ formibus; ungula convexa, margine etiam revoluta, obscure denticulata: lamina amplissima carnosissima, reniformi, aut bilobata, emarginata, limbo undulato.—Gynostemum ventricosum, bi y auriculasum; auriculis basi subrotundis, apice acuminatis, foveam stigmati post fecundationem claudentibus. Anthera opercularis decidua. Pollinis massae duae pyriformes, cavæ cereaceae pedicello caliculato affixae.—Operculum petaloideum, 1 loculare, cucullatum.—Capsula oblonga, 3-costata. Semina scobiformia.

Habitat in montibus *Irapaei* prope *Vallisoletum* Floret Novembri.—Vernacule *Flor de muertos*.

a O. tigrinum giganteum, scapo ramoso multifloro (Onc. altissimo *Pers* affinis.)—eum praecedenti.

b O. tigrinum elatum, scapo attenuato; floribus gracillimis prope *Paracho*.

41. ONCIDIUM FUNEREUM.

O. bulbis subrotundis depressis cogestis; foliis lanceolatis bulbo innatis; scapo tenuissimo elongato; floribus lamina labelli convexa, emarginata.

Parasitica supra arbores.—Bulbi lenticulares, subrotundi depressi, hyalino—virescentes, vix pollicares, diphylli: radiculæ vermiformes albae.—Folia lanceolata spithamea, basi conduplicata, bulbis adnata.—Scapus simplex longissimus, attenuatus bracteolis vel spathelis membranaceis brevissimis vaginatus. Flores alterni, gracillimi longe pedunculati.—Perigonium olivaceum, segmentis subaequalibus patulis miniatis, apice reflexo. Labellum carnosum luteum; lamina convexa emarginata; ungula prominentiis variis, denticulisve larvata.—Gynostemum capitatum, incrassatum, breve. Reliqua ut in praecedenti.—Capsula clavata, gynostemi rudimento crasso coronata, 3-valvis, obscure 6-gona.

Habitat in diversis locis hujus provinciae, praecipue juxta *Irapaeum* et *Jesus-del-monte*. Floret Novembri.

Obs. *Michuacanenses* accolae veluti ornamenta sepulchralia flores hujusce, et praecedentis speciei, jam inde ab antiquitate, ad nostra usque tempora adhibere consueverunt, hinc non incongrue eam funeream nominamus.—L.

a O. funereum bulbis 6-gonis, floribus bicoloribus, perig. segmentis inferioribus divergentibus arcuatis.

b O. funereum biflorum, labello difformi.—Supra arbores prope *Vallisoletum*.

42. ONCIDIUM HYALINOBULBOM.

O. bulbis lenticularibus subhyalinis; foliis lineari-lanceolatis; scapo filiformi flexuoso; floribus insectiformibus resupinatis; lamina labelli lanceolata; gynostemo cuneiformi longe rostrato.

Planta exigua, parasitica.—Bulbi lenticulares subrotundi hyalino-virescentes, punctati, confertissimi: radiculæ spongiosae filiformes.—Folia graminea lineari-lanceolata, conduplicata, bina in singulo bulbo.—Scapus radicalis extra bulbos, filiformis, flexuosus, pauciflorus. Bracteolæ membranaceæ. Flores resupinati.—Perigonium membranaceum, subhyalinum, segmentis 5-lanceolatis subaequalibus marcescentibus. Labellum maximum luteum, carnosum 3-partitum, basi tribus auriculis tuberculis prominentibus; lobulis lateralibus cuneatis subrotundis, intermedio ovato, acuminato, pendulo.—Gynostemum cuneiforme retroflexum. Anthera operculata. Pollinis massæ duæ ellipticæ, filamentum communi lateraliter affixæ. Operculum calceiforme, 1-loculare, longe rostratum.—Capsula ignota.

Habitat supra arbores ad *Acutizium*. Floret vere.

Obs. *Istius plantæ fructificatio singularis differt à præcedentibus. An genus diversum? Cl. Humboldt Onc. ornithoriachum. huic simillimum, hic retulit.—L.*

§. II. Parasitica, bulbis destituta;
Scapi in sinu folii vaginati.

XX. DENDROBIUM.

Perigonii foliola 5 patula; lateralia exteriora cum ungue labelli connata, calcar referentia. Labellum ecalcaratum, unguicula-

tum, cum gynostemo continuum; lamina articulata, Anthera terminalis operculata. Pollinis massæ cereaceæ.

A. *Dendrobium parasitica*

Caulescentia, folio terminali solitario.

Pollinis massæ duæ.

43. DENDROBIUM SCARIOSUM.

D. caule brevi unifolio; folio elliptico, limbo scarioso; scapis filiformibus in sinu folii congestis; segmentis externis perigonii latioribus concavis.

Planta parasita, exigua, caulibus plurimis brevissimis unifoliis fibrillis radicalibus spongiosis albicantibus; filamentis crispatis 6 collo prodeuntibus, intertextis.—Folium unicum in singulo pede ovale aut ellipticum, carnosum, pagina superiori hyalinum, nerve; limbo scarioso lutescenti; scapus ad basim vaginans.—Spatha membranacea brevissima in sinu folii.—Scapi tres aut quatuor filiformes, flexuosi, pauciflori; floribus secundis bracteolis suffultis.—Perigonium segmentis 3-externis luteo-virescentibus, submembranaceis concavis: duobus lateralibus planis, niveis, linea longitudinali, limboque purpurascenti variegatis. Labellum 3-partitum purpureum.—Gynostemum depressum, incurvum, versus apicem amplificatum. Anthera operculata. Pollinis massæ duæ obovatae cereaceæ. Operculum parvum uni-loculare.—Capsula oblongotriquetra, Semina pulveriformia.

Habitat supra arbores versus *Arumbaro*, floretque Octobri et Novembri.

44. DENDROBIUM RETUSUM.

D. caule elongato unifolio; folio lanceolato retuso; scapis plurimis in sinu folii fasciculatis.

Parasitica, habitu praecedentis.—Folium unicum lanceolatum carnosum, retusum, longitudinaliter sulcatum, limbo integro revolutum.—Scapi plurimi in sinu folii fasciculati, filiformes; florus articulis dilute purpureo-fuscis, subcalcaratis.—Capsula ignota.

Habitat in montibus Vallisoleto proximis supra arbores. Floret Januario.

45. DENDROBIUM QUADRIFIDUM.

D. caule elongato unifolio, folio cuneato-oblongo, racemis folio longioribus in sinu fasciculatis; perigonio 4-fido.

Planta parasitica, caulibus plurimis aggregatis, seu polypoda.—Radices fibrillosae vermiformes, spongiosae ut in caeteris orchideis.—Folium unicum in singulo pede, cuneato-oblongum carnosum, luridum, vaginans, planum, basi articulatum, limbo integerrimo.—Flores racemosi, secundi; racemis 2-3-5, spathella membranacea in sinu folii praecinctis. Scapi longissimi articulati, erecti, bracteolis acutis brevissimis vaginati.—Perigonium herbaceum lutescens, mollissimum, quadri-partitum, segmentis duobus externis amplificatis oppositis, apice reflexis; duobus lateribus sublinearibus erectis, acutis. Labellum 3-lobatum, carinatum, concolor; filo tenuissimo articulo-pendulum, mobile.—Gynostemum cylindraceum incurvum, antice planum. Fovea glutinosa ovata. Anthera opercularis decidua. Pollinis massae duae oblongo pyriformes apici gynostemi adglutinatae. Operculum uni-

loculare acuminatum, Capsula clavata 6-gona. Semina scobiformia.

Habitat supra arbores versus *Jesus del monte*, propé *Vallisoleto*. Floret Septembri.

Obs. *Species vere nova. Flores odorem citrinum vespere expirant.*—L.

PARS IV.

Rinemospermae Michuacanae, nondum satis notae.

I. RINEM-BULBIFERAE.

46. EPIDENDRUM? TURBINATUM.

E. bulbis oblongo-turbinatis confertis, membranis lacertis praecinctis, scapo ex bulbis prodeunte, foliis lineari-lanceolatis coriaceis bulbo adnatis.

Flores nondum explicati. Vidi eam supra arbores prope *Arium* in provincia Michuacana.

47. PACHIPHILLUM? UNIFLORUM.

P. bulbis turbinatis unifloris, segmentis perigonii subrotundis.

Planta parasitica repens.—Bulbi oblongi, turbinati, graciles, foliis destituti.—Folia . . . —Scapus 2-pollicaris, uniflorus. Flos magnus pedicello articulado.—Perigonium dilute roseum, segmentis 3 externis subrotundis; 2 internis angustis, obtusis. Labellum ovatum, dilatatum, pendulum, ad insertionem sulcatum, ungula macula purpurina notata.—Gynostemum carinatum, obtuse 3-gonum, alatum, antice punctis ochreis variegatum. Anthera operculata, decidua. Pollinis massae quatuor?—Capsula ignota.

Vidi eam floridam mense Junio, absque foliis in via *Irapaei* supra arbores.

48. EPIDENDRUM? (MAYZIFOLIUM) MACROBULBON.

E. bulbis fusiformibus pedalibus, articulatis: foliis distichis, ensiformibus, trinerviis.

Planta parasitica.—Bulbi pedales fusiformes, articulati, rugati, membranis imbricatis adolescentia tecti.—Folia 8-9 in singulo bulbo, ensiformia, disticha, 3-nervia, elongata, quodammodo *Zae Mayzii* simillima. Reliqua ignota.—Habitat supra arbores, prope *Turicato* in regione calida provinciae Michuacanensis Floret. . . .

Obs. *Haec Orchidearum peregrina species, omnium rarissima, ad hortos vallisoletanos translata, nondum, florescit.*

2. Rinemospermae bulbis destitutae.

49. DENDROBIUM? ALOIDEUM.

D. foliis carnosis triquetris, scapo in sinu foliorum vaginato.

Parasitica supra arbores prope *Arium*. Flores ignoti.
Amatzauhtli sp.? (V. Hern. t. I. p. 169. ed. Matrit.)

50. DENDROBIUM? BRACTEATUM.

D. caule elongato polyphyllo; foliis distiche vaginantibus linearibus; scapo terminali paucifloro, bracteis concavis subrotundis, magnitudine florum.

Parasitica graminearum habitu.—Caules plurimi elongati, articulati, tenuissimi.—Folia vaginantia disticha, lineari-lanceolata, longissima nervosa, apice obtusa.—Scapus terminalis brevis, incurvus.—Flores rosei, bracteis magnis concavis alternis cincti.

Habitat supra arbores, prope *Paracho*. Floret Octobri.

Obs. Labello differt ab *Isochylo gramini folio Humboldtii*.

